

Fosfan korzysta z doświadczeń nauki

Menedżerskie doktoraty

– OD wielu lat współpracuję ze szczecińską fabryką nawozów Fosfan – opowiada prof. Edward Krzywy, wieloletni kierownik Katedry Chemii Środowiska Akademii Rolniczej, emerytowany nauczyciel akademicki i pracownik naukowy Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego.

Jakie nawozy dają najlepsze efekty – to jedna z kwestii, które interesują prof. Edwarda Krzywego.

Fot. Ryszard PAKIESER

– NA przełomie wieków rozpoczęliśmy badania dotyczące oceny agronomicznej nowych wieloskładnikowych nawozów mineralnych wytwarzanych w Fosfanie – mówi prof. Krzywy.

Efektom badań było ustalenie, jakie nawozy dają najlepsze efekty, jeśli chodzi o jakość i wielkość plodów rolnych.

Kolejnym celem prac badawczych prof. Krzywego jest opracowywanie nowych technologii produkcji nawozów mineralnych i badanie ich efektywności.

– Opracowujemy systemy nawożenia – wyjaśnia naukowiec. – Wskazujemy rolnikom, jakie nawozy należy stosować, pod jakie rośliny i w jakich dawkach. Nasze zale-

cenia nawozowe dotyczą nie tylko poszczególnych gatunków roślin uprawnych, ale także poszczególnych ich odmian, w zależności od zawartości w nich skrobi.

Kolejne prace badawcze naukowca z ZUT prowadzone przy udziale Fosfanu dotyczą opracowania systemu nawożenia roślin stanowiących odnawialne źródło energii. Chodzi więc o takie rośliny, które można spalać i wytwarzać w ten sposób energię. Do takich roślin zaliczamy m.in. miskantus, śladowiec pensylwański czy też wierzbę szybko rosnącą. Badania dotyczą też systemu nawożenia roślin, które stosuje się w produkcji biopaliw.

W efekcie tych badań powstały nie tylko nowe rozwiązania, ale

również trzy prace doktorskie napisane przez pracowników Fosfanu. Przykład idzie z góry i dlatego jako pierwszy obronił doktorat Jacek Ciubak, prezes nawozowej fabryki. Jego praca dotyczyła właśnie takich systemów nawożenia adresowanych do uprawy roślin przeznaczonych do stosowania jako odnawialne źródło energii. Z kolei inny doktorant, Zbigniew Dobies, zajął się efektywnością plonowania nowych nawozów produkowanych w Fosfanie, zaś Piotr Stryczuła podjął się badania efektów w plonach, przy równoczesnym stosowaniu nawozów mineralnych i nawozów organicznych z komunalnych osadów ściekowych.

Kolejnym tematem badań, przy którym naukowcy z Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa ZUT współpracują z Fosfanem, są badania związane z emisją kadmu i fluoru do atmosfery oraz ich wpływu na wody opadowe oraz zawartość tych składników w glebach i roślinach.

– W wyniku naszych badań, które wskazywały zagrożenia tych emisji dla środowiska, podjęto działania na rzecz redukcji zawartości fluoru i kadmu przekazywanego do atmosfery – mówi prof. Krzywy.

Aktualnie naukowcy z ZUT prowadzą wspólnie z pracownikami fabryki nawozów badania nad produkcją nowych nawozów organiczno-mineralnych z wykorzystaniem niektórych odpadów przemysłowych i komunalnych. Chodzi tu m.in. o komunalne osady ściekowe w Stargardzie, osady ściekowe i odpady przemysłowe z produkcji bieli tytanowej w Zakładach Chemicznych „Police”.

Włodzimierz ABKOWICZ